

AFRIKAANS PRIMÊRE TAAL: VRAESTEL II

NASIENRIGLYNE

Tyd: 3 uur

100 punte

Hierdie nasienriglyne word voorberei vir gebruik deur eksaminatore en hulpeksaminatore. Daar word van alle nasieners vereis om 'n standaardiseringsvergadering by te woon om te verseker dat die nasienriglyne konsekwent vertolk en toegepas word tydens die nasien van kandidate se skrifte.

Die IEB sal geen gesprek aanknoop of korrespondensie voer oor enige nasienriglyne nie. Daar word toegegee dat verskillende menings rondom sake van beklemtoning of detail in sodanige riglyne mag voorkom. Dit is ook voor die hand liggend dat, sonder die voordeel van bywoning van 'n standaardiseringsvergadering, daar verskillende vertolkings mag wees oor die toepassing van die nasienriglyne.

AFDELING A EN AFDELING B: LITERÊRE OPSTEL AS GENRE

'n Diskursiewe genre wat ten doel het om 'n idee of standpunt te verdedig; ook poog dit om 'n sekere onderwerp te analiseer en te interpreteer op grond van logiese redenasies. Die drama- en romanvraag kan dus beredenerend EN/OF betogend wees.

AFDELING A DRAMA

VRAAG 1 *Die dag is bros* (Wessel Pretorius)

LET WEL Die huidige IEB-rubriek gaan gebruik word, maar die punteskaal is aangepas om die vrae uit 'n totaal van 35 te bepunt.

INHOUDSPUNT uit 24: Lees altyd van bo na onder om vlak/band te bepaal

Vlak	Inleiding, aanhalings, gevolgtrekking bepaal plek binne band	% EN PUNT
7+	JA!!! ALMAL MOET DIT LEES! 'n Intelligente brein is hier aan die werk. Onderwerp en argument tot nuwe vlak van interpretasie verhoog. Skok van genot. Teoretiese kennis gesofistikeerd. FANTASTIES!/UITSTAANDE!	90–100% 22–24
	<i>Inleiding: skep grootse verwagtinge + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: oorspronklik en oortuigend geïntegreer + ½</i> <i>Gevolgtrekking: stem tot nadenke en dieper/oorspronklike insig + ½</i>	Bv. 21 + ½ + 0 + ½
7	JA! EK MOET HIERVAN ONTHOU! Oorspronklik; verbeeldingryk; stem tot nadenke; baie goeie interpretasie van onderwerp; skerp insigte. Begrip van tekstualiteit. WAARDIG/BAIE GOED	80–89% 19 ½–21 ½
	<i>Inleiding: skep afwagting + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: baie interessant en goed geïntegreer + ½</i> <i>Gevolgtrekking: toon dieper insig + ½</i>	
6	JA! EK STEM SAAM! Belowend, oortuigend, interessante interpretasie van onderwerp, nuwe perspektief, toon insig, maar tog nie genoeg vir Vlak 7 nie. VERDIENSTELIK/GOED	70–79% 16 ½–19
	<i>Inleiding: skep verwagting van goeie oortuigingsvermoë + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: goed gekies en geïntegreer in aanbieding + ½</i> <i>Gevolgtrekking: stem tot nadenke + ½</i>	
5	JA. Onderwerp begryp. Bogemiddeld, maar sonder sprankel en oorspronklikheid. Reproduksie van geleerde werk. GEWOON/TOON SUBSTANSIE	60–69% 14 ½–16
	<i>Inleiding: kandidaat neem standpunt in + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: ondersteun standpunt + ½</i> <i>Gevolgtrekking: noem hoe eie standpunt bewys is en onderstreep slotsom + ½</i>	
4	JA ... WAT. Inhoud korrek; dog oninspirend. Wys potensiaal, maar nie ontwikkel nie. Begryp die onderwerp, maar onopwindend en soms onoortuigend. Voorspelbaar. GANGBAAR	50–59% 12–14
	<i>Inleiding: vraagstelling herhaal, kies bloot kant, rigtingwysers onduidelik + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: raakpunte met standpunt aanwesig + ½</i> <i>Gevolgtrekking: gevolgtrekking uit vraag herhaal + ½</i>	
3	MMM, Ja, maar EK WEET DAREM NIE ... Idees baie voorspelbaar, tweedehandse respons (bv. volgens handleidings, maar misplaas). Onderwerp misverstaan en toon beperkte verbeelding. Min progressie van idees; swak argumentering; min bewys van beplanning. ONDERGEMIDDELD	40–49% 9 ½–11 ½
	<i>Inleiding: verwys wel na vraag + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: aanwesig + ½</i> <i>Gevolgtrekking: hoewel nie volgens respons nie, maar wel volgens vraag + ½</i>	
2	TELEURSTELLEND Onoorspronklik; onrealisties; geen progressie van idees nie; foutiewe argumentering; onbeplan; verwarrend; respons verdien nie 'n slaagpunt nie. ELEMENTÊR	30–39% 7 ½–9
	<i>Inleiding: vraagwoorde genoem + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: waarneembaar, nie regtig sinvol nie + ½</i> <i>Gevolgtrekking: daar is 'n waarneembare einde + ½</i>	
1	NEE! Swak; tweedehands; kinderagtig/distorsie van teks; swak smaak; totale versinning; onverstaanbaar; verdien nie 'n slaagpunt nie. ONGESLAAGD	15–29% 3 ½–7
	<i>Inleiding: waarneembaar + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: waarneembaar + ½</i> <i>Gevolgtrekking: waarneembaar + ½</i>	

DRAMA – TAAL- en STYLMATRIKS: Punt uit 11**NB: Styl in 2022-vraestel is beredenerend van aard – aanpassing by "styl" in rubriek/matriks gemaak.**

TEGNIËSE AKKURAATHEID STYL en STRUKTUUR: BEREDENEREND	7	6	5	4	3	2	1
	Taalbeheer uitstekend Woordeskat helder en gesofistikeerd Lengte perfek Byna foutloos	Begryp en pas grammatikale reëls gepas toe Uitdrukkingsvolle woordeskat Lengte gepas Netelige taalfoutjies	Goeie sinskonstruksie Goeie woordeskat Lengte gepas Min taalfoute	Sinskonstruksie redelik Woordeskat geskik Lengte kan pla Taalfoute begin betekenis beïnvloed	Teenstrydige skryfwerk Woordeskat voorspelbaar of vol clichés Lengte pla Taalfoute pla	Meestal onsinnig Woordeskat verbeeldingloos en soms foutief Lengtevereiste is geïgnoreer Herhaaldelike taalfoute	Geheel en al onsinnig Onverstaanbaar Lengtevereiste is heeltemal geïgnoreer Verwonge idioom
A+ Beredeneerde styl versterk betekenis op uitnemende wyse. Register perfek vir akademiese idioom. Struktuur en samehang buitengewoon goed.	90–100% 10–11	10½	10				
A Beredeneerde styl ondersteun betekenis ten volle. Register uiters gepas vir akademiese idioom. Struktuur en samehang baie goed.	80–89% 8½–9½	9	8½				
B Beredeneerde styl ondersteun betekenis. Goeie uitdrukkingsvermoë. Vloeiend. Register goed en deurgaans volgehou. Struktuur en samehang goed.	8	70–79% 7½	7	6½			
C Beredeneerd, maar nie volgehou nie. Duidelike struktuur, maar samehang ontbreek soms.	7½	7	60–69% 6½	6	5½		
D Neig tot oorvertel. Register dikwels nie volgens akademiese idioom nie. Struktuur nie deurgaans duidelik nie. Samehang minder geslaagd.		6½	6	50–59% 5½	5	4½	
E Akademiese styl afwesig. Slegs vertelling. Cliché; herhalend. Onvanpaste register. Struktuur en samehang onduidelik.			5½	5	40–49% 4½	4	3½
F Slordig, onsamehangend. Register totaal onvanpas. Struktuur en samehang feitlik afwesig.				4½	4	30–39% 3½	3
G Swak; deurmekaar; onleesbaar. Geen struktuur of samehang te bespeur nie.					3½	3	0–29% 0–2½

AFDELING B PROSA

VRAAG 2/3: *Die verevrou* (Jan van Tonder)

VRAAG 4/5: *Die dag van die lord* (Johan Kruger)

LET WEL Die huidige IEB-rubriek gaan gebruik word, maar die punteskaal is aangepas om die vrae uit 'n totaal van 35 te bepunt.

INHOUDSPUNT uit 24: Lees altyd van bo na onder om vlak/band te bepaal

Vlak	Inleiding, aanhalings, gevolgtrekking bepaal plek binne band	% EN PUNT
7+	JA!!! ALMAL MOET DIT LEES! 'n Intelligente brein is hier aan die werk. Onderwerp en argument tot nuwe vlak van interpretasie verhoog. Skok van genot. Teoretiese kennis gesofistikeerd. FANTASTIES!/UITSTAANDE!	90–100% 22–24
	<i>Inleiding:</i> skep grootse verwagtinge + ½ <i>Aanhalings/teksverwysings:</i> oorspronklik en oortuigend geïntegreer + ½ <i>Gevolgtrekking:</i> stem tot nadenke en dieper/oorspronklike insig + ½	Bv. 18 + ½ + 0 + ½
7	JA! EK MOET HIERVAN ONTHOU! Oorspronklik; verbeeldingryk; stem tot nadenke; baie goeie interpretasie van onderwerp; skerp insigte. Begrip van tekstualiteit. WAARDIG/BAIE GOED	80–89% 19½–21½
	<i>Inleiding:</i> skep afwagting + ½ <i>Aanhalings/teksverwysings:</i> baie interessant en goed geïntegreer + ½ <i>Gevolgtrekking:</i> toon dieper insig + ½	
6	JA! EK STEM SAAM! Belowend, oortuigend, interessante interpretasie van onderwerp, nuwe perspektief, toon insig, maar tog nie genoeg vir Vlak 7 nie. VERDIENSTELIK/GOED	70–79% 16½–19
	<i>Inleiding:</i> skep verwagting van goeie oortuigingsvermoë + ½ <i>Aanhalings/teksverwysings:</i> goed gekies en geïntegreer in aanbieding + ½ <i>Gevolgtrekking:</i> stem tot nadenke + ½	
5	JA. Onderwerp begryp. Bogemiddeld, maar sonder sprankel en oorspronklikheid. Reproduksie van geleerde werk. GEWOON/TOON SUBSTANSIE	60–69% 14½–16
	<i>Inleiding:</i> kandidaat neem standpunt in + ½ <i>Aanhalings/teksverwysings:</i> ondersteun standpunt + ½ <i>Gevolgtrekking:</i> noem hoe eie standpunt bewys is en onderstreep slotsom + ½	
4	JA ... WAT. Inhoud korrek; dog oninspirerend. Wys potensiaal, maar nie ontwikkel nie. Begryp die onderwerp, maar onopwindend en soms onoortuigend. Voorspelbaar. GANGBAAR	50–59% 12–14
	<i>Inleiding:</i> vraagstelling herhaal, kies bloot kant, rigtingwysers onduidelik + ½ <i>Aanhalings/teksverwysings:</i> raakpunte met standpunt aanwesig + ½ <i>Gevolgtrekking:</i> gevolgtrekking uit vraag herhaal + ½	
3	MMM, Ja, maar EK WEET DAREM NIE... Idees baie voorspelbaar, tweedehandse respons (bv. volgens handleidings, maar misplaas). Onderwerp misverstaan en toon beperkte verbeelding. Min progressie van idees; swak argumentering; min bewys van beplanning. ONDERGEMIDDELD	40–49% 9½–11½
	<i>Inleiding:</i> verwys wel na vraag + ½ <i>Aanhalings/teksverwysings:</i> aanwesig + ½ <i>Gevolgtrekking:</i> hoewel nie volgens respons nie, maar wel volgens vraag + ½	
2	TELEURSTELLEND Onoorspronklik; onrealisties; geen progressie van idees nie; foutiewe argumentering; onbeplan; verwarrend; respons verdien nie 'n slaagpunt nie. ELEMENTÊR	30–39% 7½–9
	<i>Inleiding:</i> vraagwoorde genoem + ½ <i>Aanhalings/teksverwysings:</i> waarneembaar, nie regtig sinvol nie + ½ <i>Gevolgtrekking:</i> daar is 'n waarneembare einde + ½	
1	NEE! Swak; tweedehands; kinderagtig/distorsie van teks; swak smaak; totale versinning; onverstaanbaar; verdien nie 'n slaagpunt nie. ONGESLAAGD	15–29% 3½–7
	<i>Inleiding:</i> waarneembaar + ½ <i>Aanhalings/teksverwysings:</i> waarneembaar + ½ <i>Gevolgtrekking:</i> waarneembaar + ½	

ROMAN – TAAL- EN STYLMATRIKS: Punt uit 11

TEGNIËSE AKKURAATHEID STYL en STRUKTUUR: <i>BEREDENEREND</i>	7 Taalbeheer uitstekend Woordeskat helder en gesofistikeerd Lengte perfek Byna foutloos	6 Begryp en pas grammatikale reëls gepas toe Goeie woordeskat Lengte gepas Netelige taalfoutjies	5 Goeie sinskonstruksie Gepaste woordeskat Lengte gepas Min taalfoute	4 Sinskonstruksie redelik Woordeskat geskik Lengte kan pla Taalfoute begin betekenis beïnvloed	3 Teenstrydige skryfwerk Woordeskat voorspelbaar of vol clichés Lengte pla Taalfoute pla	2 Meestal onsinnig Woordeskat verbeeldingloos en soms foutief Lengtevereiste is geïgnoreer Herhaaldelike taalfoute	1 Geheel en al onsinnig Onverstaanbaar Lengte is heeltemal geïgnoreer Verwronge idioom
A+ Beredenerende styl versterk betekenis op uitnemende wyse. Register perfek vir akademiese idioom. Struktuur en samehang buitengewoon goed.	90–100% 10–11	10½	10				
A Beredenerende styl ondersteun betekenis ten volle. Register uiters gepas vir akademiese idioom. Struktuur en samehang baie goed.	80–89% 8½–9½	9	8½				
B Beredenerende styl ondersteun betekenis. Goeie uitdrukkingsvermoë. Vloeiend. Register goed en deurgaans volgehou. Struktuur en samehang goed.	8	70–79% 7½	7	6½			
C Beredenerend, maar nie volgehou nie. Duidelike struktuur, maar samehang ontbreek soms.	7½	7	60–69% 6½	6	5½		
D Neig tot oorvertel. Register dikwels nie volgens akademiese idioom nie. Struktuur nie deurgaans duidelik nie. Samehang minder geslaagd.		6½	6	50–59% 5½	5	4½	
E Akademiese styl afwesig. Slegs vertelling. Cliché; herhalend. Onvanpaste register. Struktuur en samehang onduidelik.			5½	5	40–49% 4½	4	3½
F Slordig, onsamehangend. Register totaal onvanpas. Struktuur en samehang feitlik afwesig.				4½	4	30–39% 3½	3
G Swak; deurmekaar; onleesbaar. Geen struktuur of samehang te bespeur nie.					3½	3	0–29% 0–2½

AFDELING C DIE MINI-ESSAY AS GENRE

VRAAG 6 FILMSTUDIE (EIE KEUSE)

LET WEL: Die huidige IEB-rubriek gaan gebruik word: mini-essay uit 30 punte

INHOUDSPUNT uit 20: Lees altyd van bo na onder om vlak/band te bepaal

Vlak	Inleiding, aanhalings, gevolgtrekking bepaal plek binne band	% EN PUNT
7+	JA!!! ALMAL MOET DIT LEES! 'n Intelligente brein is hier aan die werk. Onderwerp en argument tot nuwe vlak van interpretasie verhoog. Skok van genot. Teoretiese kennis gesofistikeerd. FANTASTIES!/UITSTAANDE!	90–100% 18–20
	<i>Inleiding: skep grootse verwagtinge + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: oorspronklik en oortuigend geïntegreer + ½</i> <i>Gevolgtrekking: stem tot nadenke en dieper/oorspronklike insig + ½</i>	Bv. 18 + ½ + 0 + ½
7	JA! EK MOET HIERVAN ONTHOU! Oorspronklik; verbeeldingryk; stem tot nadenke; baie goeie interpretasie van onderwerp; skerp insigte. Begrip van tekstualiteit. WAARDIG/BAIE GOED	80–89% 16–17½
	<i>Inleiding: skep afwagting + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: baie interessant en goed geïntegreer + ½</i> <i>Gevolgtrekking: toon dieper insig + ½</i>	
6	JA! EK STEM SAAM! Belowend, oortuigend, interessante interpretasie van onderwerp, nuwe perspektief, toon insig, maar tog nie genoeg vir Vlak 7 nie. VERDIENSTELIK/GOED	70–79% 14–15½
	<i>Inleiding: skep verwagting van goeie oortuigingsvermoë + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: goed gekies en geïntegreer in aanbieding + ½</i> <i>Gevolgtrekking: stem tot nadenke + ½</i>	
5	JA. Onderwerp begryp. Bogemiddeld, maar sonder sprankel en oorspronklikheid. Reproduksie van geleerde werk. GEWOON/TOON SUBSTANSIE	60–69% 12–13½
	<i>Inleiding: kandidaat neem standpunt in + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: ondersteun standpunt + ½</i> <i>Gevolgtrekking: noem hoe eie standpunt bewys is en onderstreep slotsom + ½</i>	
4	JA ... WAT. Inhoud korrek; dog oninspirerend. Wys potensiaal, maar nie ontwikkel nie. Begryp die onderwerp, maar onopwindend en soms onoortuigend. Voorspelbaar. GANGBAAR	50–59% 10–11½
	<i>Inleiding: vraagstelling herhaal, kies bloot kant, rigtingwysers onduidelik + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: raakpunte met standpunt aanwesig + ½</i> <i>Gevolgtrekking: gevolgtrekking uit vraag herhaal + ½</i>	
3	MMM, Ja, maar EK WEET DAREM NIE... Idees baie voorspelbaar, tweedehandse respons (bv. volgens handleidings, maar misplaas). Onderwerp misverstaan en toon beperkte verbeelding. Min progressie van idees; swak argumentering; min bewys van beplanning. ONDERGEMIDDELD	40–49% 8–9½
	<i>Inleiding: verwys wel na vraag + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: aanwesig + ½</i> <i>Gevolgtrekking: hoewel nie volgens respons nie, maar wel volgens vraag + ½</i>	
2	TELEURSTELLEND Onoorspronklik; onrealisties; geen progressie van idees nie; foutiewe argumentering; onbeplan; verwarrend; respons verdien nie 'n slaagpunt nie. ELEMENTÊR	30–39% 6–7½
	<i>Inleiding: vraagwoorde genoem + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: waarneembaar, nie regtig sinvol nie + ½</i> <i>Gevolgtrekking: daar is 'n waarneembare einde + ½</i>	
1	NEE! Swak; tweedehands; kinderagtig/distorsie van teks; swak smaak; totale versinning; onverstaanbaar; verdien nie 'n slaagpunt nie. ONGESLAAGD	15–29% 3½–5½
	<i>Inleiding: waarneembaar + ½</i> <i>Aanhalings/teksverwysings: waarneembaar + ½</i> <i>Gevolgtrekking: waarneembaar + ½</i>	

FILMSTUDIE – TAAL- EN STYLMATRIKS: Punt uit 10

TEGNIËSE AKKURAATHEID STYL en STRUKTUUR: BETOGEND	7	6	5	4	3	2	1
	Taalbeheer uitstekend Woordeskat helder en gesofistikeerd Lengte perfek Byna foutloos	Begryp en pas grammatikale reëls gepas toe Uitdrukkingsvolle woordeskat Lengte gepas Netelige taalfoutjies	Goeie sinskonstruksie Goeie woordeskat Lengte gepas Min taalfoute	Sinskonstruksie redelik Woordeskat geskik Lengte kan pla Taalfoute begin betekenis beïnvloed	Teenstrydige skryfwerk Woordeskat voorspelbaar of vol clichés Lengte pla Taalfoute pla	Meestal onsinnig Woordeskat verbeeldingloos en soms foutief Lengtevereiste is geïgnoreer Herhaaldelike taalfoute	Geheel en al onsinnig Onverstaanbaar Lengtevereiste is heeltemal geïgnoreer Verwonge idioom
A+ Betogende styl versterk betekenis op uitnemende wyse. Register perfek vir akademiese idioom. Struktuur en samehang buitengewoon goed.	90–100% 9–10	9½	9				
A Betogende styl ondersteun betekenis ten volle. Register uiters gepas vir akademiese idioom. Struktuur en samehang baie goed.	80–89% 8½–9	8	7½				
B Betogende styl ondersteun betekenis. Goeie uitdrukkingsvermoë. Vloeiend. Register goed en deurgaans volgehou. Struktuur en samehang goed.	8	70–79% 7½	7	6½			
C Betogend, maar nie volgehou nie. Duidelike struktuur, maar samehang ontbreek soms.	7½	7	60–69% 6½	6	5½		
D Neig tot oorvertel. Register dikwels nie volgens akademiese idioom nie. Struktuur nie deurgaans duidelik nie. Samehang minder geslaagd.		6½	6	50–59% 5½	5	4½	
E Akademiese styl afwesig. Slegs vertelling. Cliché; herhalend. Onvanpaste register. Struktuur en samehang onduidelik.			5½	5	40–49% 4½	4	3½
F Slordig, onsamehangend. Register totaal onvanpas. Struktuur en samehang feitlik afwesig.				4½	4	30–39% 3½	3
G Swak; deurmekaar; onleesbaar. Geen struktuur of samehang te bespeur nie.					3½	3	0–29% 0–2½